

خودشناسی؛ رهاورد تجربه سکنی‌گزینی در کلاس طراحی معماری*

دکتر معصومه یعقوبی سنقرچی**، دکتر سید غلامرضا اسلامی***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۰۹/۱۹ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۴/۰۲/۱۴

چکیده

طبق آموزه‌های دین مبین اسلام، بالاترین وظیفه انسان شناخت خویشتن است. در سایه چنین شناختی انسان قادر است به شناخت پروردگار خویش نیز نائل آید. با این نگاه، والاترین هنر، هنری است که انسان را در راه شناخت خویش یاری رساند. آموزش و خلق اثر معماری به عنوان یک هنر می‌بایست در راستای این هدف باشد. با این وجود خلاء راهکارهایی مبتنی بر این هدف در آموزش و طراحی معماری کاملاً احساس می‌شود. در این مقاله برای یافتن راهکار طراحی، ابتدا، به روش استدلال استقرائی و با تحلیل یافته‌های حوزه‌های مختلف علوم، به ارائه راهکار طراحی معماری پرداخته شد. در مرحله دوم به تجربه عملی راهکار نظری اقدام گردید. تجربه عملی و تحلیل پدیدارشناسانه آن، در بردارنده نتایج ارزشمندی است که مؤید بخش نظری تحقیق است. نتایج نشان دهنده این حقیقت هستند که شناخت خویشتن یک جریان ناخودآگاه است و با ساختن سکنی‌گزینانه رابطه‌ای مستقیم دارد.

واژه‌های کلیدی

خودشناسی، طراحی معماری، پدیدارشناسی، نمادگرایی، سکنی‌گزینی

* این مقاله مستخرج از رساله دکتری معصومه یعقوبی با عنوان: واکاوی اندیشه زنان در جستجوی مسکن مطلوب در ایران، است که با راهنمایی آقای دکتر سید غلامرضا اسلامی و مشاوره خانم دکتر حبیب در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران، ایران، دانشکده هنر و معماری انجام گرفته است.

** دانش آموخته مقطع دکترای معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات).

Email: Yaghoobi.m.s@gmail.com

Email: r.islami@gmail.com

***دانشیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.